Ticaretin Finansmanında Factoring ve Stok Finansmanı

Factoring and Stock Financing in Trade Finance

Prof. Dr. Yunus Ceran (Selçuk University, Turkey)
Prof. Dr. Muhammet Bezirci (Selçuk University, Turkey)
Prof. Dr. Mustafa Ay (Selçuk University, Turkey)
Ph.D. Candidate Merve Öztürk (Istanbul Bilgi University, Turkey)

Abstract

Factoring is a nonbank financial institution which meets the financing needs of the enterprises and minimizes the non-payment risk and stock financing which is based on the bank loans are two alternative financing techniques that enables collateral and collection and financing to SME's, suppliers and commercial enterprises. These two methods are important in terms of the advantages they provide to vendors and suppliers. Reducing the non-payment risk, securing liquidity to business, minimizing the risk level of sales by making them safer and increasing competition power on the market are among the advantages.

Stock financing is another method which is much more recent than factoring became a current issue in 2000's and developed to minimize non-payment risk and provide cash flow on the basis of bank loan. In Turkey, this method is only applicable to automotive industry for now. This method emerges as an advantageous method for businesses experiencing difficulties in financing, inability to collect their receivables, and the inability to deplete their inventories. With the stock financing method, car dealers have affordable and easy credit facilities in order to make payments to the main supplier in exchange for their existing inventories.

The aim of this study is to compare factoring and stock financing method and revealing the advantageous and disadvantageous points of two alternative methods.

1 Giriş

Almanlar tarafından geleneksel finansman biçimi olarak adlandırılan, alacakların geri ödenmeme riskini azaltan bir yöntem olan "factoring" işleminin tarihçesinin çok eskilere, bugünkü anlamıyla "modern factoring"ın ortaya çıkışının ise 1890'lı yıllarda Amerika Birleşik Devletleri'ne dayandığı ifade edilmiştir. 60'lı yıllarda faktoring işleminin Amerikan şirketlerinin girişimi sayesinde Avrupa'da uygulanmaya başladığı, 70'li yıllarda ise önce Japonya daha sonra ise Doğu Asya ülkelerinde uygulamaya başlandığı ifade edilmiştir (Kocaman, 1991).

Alacakların ödenmemesi riskini minimize etmek, işletmeye nakit akışı kazandırmak adına geliştirilmiş bir diğer yöntem ise faktoring uygulamasına göre çok daha yeni olan, 2000'li yıllarda gündeme gelen ve banka kredilerine dayalı bir uygulama olan "stok finansmanı" yöntemidir. Türkiye'de şu an sadece otomotiv sektörü için uygulama alanı bulan bu yöntem finansman sıkıntısı, alacaklarını tahsil edememe, stoklarını eritememe sıkıntısı yaşayan firmalar için avantajlı bir yöntem olarak karşımıza çıkmaktadır.

Çalışmanın amacı alacakların ödenmeme riskini minimize eden, satışları güvenli hale getiren ve rekabeti artıran, işletmelere nakit akışı kolaylığı sağlayan biri banka dışı finans kuruluşu diğeri ise banka kredilerine dayanan bu iki yöntemin karşılaştırmasını yaparak avantajlı ve dezavantajlı noktalarını ortaya koymaktır.

2 Faktoring İşlemi ve İşleyişi

Kredili satış yapan işletmeler için tedarikçi finansmanı olarak bilindiği ifade edilen faktoring; ülke içine ya da dışına kredili satış yapan işletmelerin nakit akışı sürekliliğini sağlamak için alacaklarını tahsil edememe risklerini "faktor" adı verilen - bir başkası hesabına hareket eden ya da faaliyette bulunan kişi (Demir ve Sipahi, 2000) - finansal kuruluşlara devretmesi işlemi olarak ifade edilmiştir (Kaya ve Gerekan, 2011). Kocaman (1991) modern factoring'ın şu şekilde tanımlandığını ifade etmiştir. Faktoring; mal tesliminden kaynaklanan para alacaklarının satın alınmasıdır. Faktoring işleminde faktor, müşteri firma ve borçlu şeklinde 3 kesimin bulunduğunu belirtmiş buna göre bu 3 taraflı sözleşmedeki kesimler şu şekilde özetlenmiştir (Kocaman, 1991).

Şekil-1. Faktoring İşleminde Taraflar *Kaynak: Kocaman, 1991.*

Diğer bir tanımda ise faktoring “mal satan veya hizmet arz eden ticari işletmelerin yurt içine veya dışına yapacakları kredili satışlardan kaynaklanan kısa vadeli senede bağlı alacak haklarının, factor veya factoring şirketi adı verilen finansal kuruluşlar tarafından satın alınması temeline dayanan bir faaliyettir” (Onursal, y.t.). Faktoring işlemlerinin sadece kısa vadeli alacaklar için söz konusu olduğu, vadenin 30-120 gün arası değiştiği bazı durumlarda ise 180 güne kadar uzayabildiği ifade edilmiştir.

Faktoring işlemlerinde 2 tür maliyet söz konusu olduğu ifade edilmiştir. Bunlar; faktoring komisyonu ve faiz unsurudur. Komisyon, faktörün alıcı hakkında araştırma ve istihbarat yapma, satış kayıtlarını tutma, borçlarını tahsil etme masrafları ile riski kabul etmesi karşılığında alınan ücret olarak ifade edilmiştir. Avans kullananlar için vadesinden önce çekilen paranın faizi ise faktör maliyetinin ikinci unsuru olarak ifade edilmiş; faiz oranını etkileyen unsurlar ise satıcı işletmenin piyasadaki prestiji, faktör ile olan ilişkisi ve müşterilerin risk durumuna göre değiştiği ifade edilmiştir.

Birçok ülkede faktoring kuruluşlarının önemli bir kısmının banka ve finans kuruluşlarının katılımıyla kurulduğu belirtilmiştir. Türkiye’de 1990’lı yıllardan beri finansman modeli olarak hizmet ürettiği ifade edilen faktoring sektörünün 1994 yılında yapılan yasal düzenleme ile konumu sağlamlaştırdığı ifade edilmiştir. Faktoring sektörünün 2006 yılında ise BDDK denetimine tabi olduğu belirtilmiştir (Expo Factoring, 2011). Faktoring işlemlerinin ticari hayatta vadeli satışlara ivme kazandırma amacı olduğu vurgulanmış, büyük işletmelerin finansman sorunlarını çözme aşamasında KOBİ’ler kadar sıkıntı yaşamadığı, bu noktada faktoring işlemlerin özellikle KOBİ’ler açısından avantajlı olduğu ifade edilmiştir. Bu noktada faktoring işlemlerinin avantajları ise şu şekilde sıralanmıştır (Kaya ve Gerekan, 2011; Demir ve Sipahi, 2000).

- Alacakların yönetimi ile nakde çevrilmesi kolaylığı
- Finansman Hizmeti, İşletmenin likiditesinin artırılması
- Satışların güvenli hale getirilmesi
- Satışların risk düzeyinin azaltılması
- Uluslararası piyasalarda güvenli alım-satım yapma imkanı sağlaması
- Risk Üstlenme ve Teminat

Faktoring çeşitleri; coğrafi konumuna göre ve sağlanan hizmete göre 2 ana başlık altında toplanmıştır. Buna göre coğrafi konumuna göre faktoring çeşitleri, ulusal faktoring ve uluslararası faktoring (ihracat faktoringi-ithalat faktoringi) ve iki factorlü sistem (tek faktoring ve karşılıklı faktoring) dir. Sağlanan hizmete göre faktoring çeşitleri ise; tam hizmet / rücu edilemez (geri ödemesiz) faktoring (finansman+ tahsilat hizmeti), rücu edilebilir faktoring (garanti + tahsilat + finansman hizmeti), vekalet faktoring, toptan faktoring, fatura indirimi, bildirimli faktoring (garanti + tahsilat + finansman hizmeti) ve bildirimsiz faktoring (garanti + finansman hizmeti), vade faktoringi şeklinde sıralanmıştır (Ülgen, 2004).

Factoring işleminin uygulanmadığı satış şekilleri; peşin satışlar, konsinye satışlar, proforma satışlar, taahhütlü satışlar ve perakende satışlar olarak sıralanmıştır (Demir ve Sipahi, 2000).

Factoring işleminin işleyişi aşağıda olduğu gibidir (Demir ve Sipahi, 2000):

- Müşteri satıcıya sipariş geçer.
- Satıcı Faktoring kuruluşuna başvurarak müşterisi hakkında bilgileri verir.
- Faktoring kuruluşu gerekli incelemeleri yaptıktan sonra müşterisinin kredibilitesi doğrultusunda ön limit ve çalışma şartlarını satıcıya bildirir.
- Faktoring sözleşmesinin imzalanması ile birlikte Faktoring kuruluşu belirlediği ön limiti kesinleştirir.
- Satıcı malları ve üzerinde devir bildirimi bulunan faturayı müşteriye gönderir.
- Satıcı aynı anda faturanın bir kopyasını Faktoring Kuruluşu'na gönderir.
- Faktoring Kuruluşu daha önce anlaşılan sözleşme şartları çerçevesinde satıcıya ön ödeme yapar.
- Vade tarihinde fatura meblağı müşteriden tahsil edilir.
- Faktoring Kuruluşu fatura bakiyesini satıcıya öder .

Yurt içi (ulusal) faktoring işlemlerinin işleyişi bu şekilde gerçekleşirken, uluslararası faktoring işlemlerinde ise “Muhabir Faktoring Kuruluşu” adı verilen, ulusal faktoring işlemlerinde faktoring kuruluşuna ait olan ön limit belirleme fonksiyonunu üstlenen ve faktoring kuruluşunun kesin limit başvurusunu gönderdiği bir unsur yer almaktadır (Demir ve Sipahi, 2000).

Başka bir ifadeyle faktoring işleminde müşterinin alacakları factor tarafından bedeli peşin ödenmek suretiyle satın alınmaktadır. Müşteri ticari faaliyet gerçekleştirdiği borçlularıyla bu faaliyetten ileri gelen alacaklarını toplu bir şekilde factor'e devretmektedir. Factor devraldığı, fatura bedelinin %80-90'ı oranında olan bu alacakların bedelini peşin olarak ve vadesinden önce müşteriye öder. Factor alacakları temin etmek adına borçluya iltarda bulunur, gerektiğinde cebri icra yoluyla tahsilat işlemini gerçekleştirir ve alacakların muhasebe kaydı işlemlerini yüklenir. Tüm bu hizmetler ve vadesinden önce ödeme kolaylığına karşılık alacağın fatura değerinin %0,5'i ile %2,5'u arasında bir komisyon ve müşteri tarafından kendisine devredilen alacakların tahsil edilememe riskini de üstlendiğinden “delkredere harcı” olarak ifade edilen ve fatura değerinin %0,2'si ile %0,4'ü arasında bir meblağ talep etmektedir. Müşteri alacakların tahsilinde faktoring yönteminin seçtiği takdirde tüm bu bedelleri ödemeyi kabul etmiş demektir. Söz konusu bu bedeller faktoringin maliyetini oluşturmaktadır (Tiryaki, 2006).

3 Banka Kredileri

Günümüzde finansman ihtiyacı olan çoğu işletmenin öncelikle mevduat toplayan ve bu mevduatı kredi olarak kullandıran finans kuruluşları olan bankalara başvurdukları, söz konusu işletmeler için önemli olan noktanın ise en az maliyetle en uygun krediyi kullanmak olduğu ifade edilmiştir. Bu bağlamda 2000'li yıllarda bilinirliği artan işletmelere düşük maliyetli ve mevcut stoklarının değeri karşılığında fon temin etmeyi amaçlayan alternatif bir yöntem olarak stok finansmanı karşımıza çıkmaktadır (Ceran, vd., 2014).

Bankalar işletmelere faaliyetlerini finanse edebilmeleri açısından kredi temin ederek finansman kaynağı sağlamaktadırlar. Bankalar mevduat ya da diğer faaliyetleri sonucunda elde ettikleri paraları belirli kurallar çerçevesinde ve belirlenen kredi limitleri dahilinde ihtiyaç sahiplerine borç vererek ya da müşterilerinin lehine garanti ya da taahhütte bulunarak kullanırlar, borç verdikleri alacaklarını ise vadelerinde geri alarak, aynı faaliyetleri bir döngü içerisinde yeni ihtiyaç sahipleri ile gerçekleştirirler. Bu noktada banka kredisi şu şekilde tanımlanmıştır. “Bankaların yasalarını, iç kurallarını ve kendi kaynaklarını göz önünde tutarak, yapacağı istihbarat sonucunda gerçek ya da tüzel kişilere teminat karşılığında ya da teminatsız olarak para, teminat ya da kefalet vermek şeklinde tanıdığı olanak ya da sınırlardır” (Parasız, 2005).

Bankaların kredi müşterileriyle ilişkilerinin zaman, güven ve risk unsurları üzerine inşa edildiği ifade edilmiştir. Bu noktada zaman unsuru; kredinin alınışı ve verilmesi arasındaki süre olarak anılmakta ve “vade” olarak tanımlandığı ifade edilmektedir. Vade uzadıkça belirsizliğin de artacağı ifade edilmiş ve bunun risk unsuru da doğru orantılı bir biçimde artıracağı belirtilmiştir. Yani bankalar müşterilerine sağladıkları fon ve itibarı bir süre sonra iadesini talep etmektedir (Delikanlı, 2010). Banka kredilerinde risk unsuru ise; bankalar tarafından kullandırılan kredilerin zamanında ve eksiksiz geri ödenmemesi ya da sözleşmede belirtilen koşulların yerine getirilmemesi ihtimali olarak ifade edilmiştir. Bankalar kredi temin ettikleri müşteriler ile güven unsuru çerçevesinde işlem yapmaktadır. Çünkü temin edilen kredinin geri alınabilirliği müşterinin kredibilitesiyle doğru orantılıdır. Bu noktada ister birey ister kurumsal kredi müşterisinin banka nezdinde ki itibarı kredinin güven unsuru oluşturmaktadır. Banka kredilerinde teminat uygulanması ya da teminatsız kredi verilmesi güven unsuruna bağlı olarak değişmektedir (Delikanlı, 2010).

Banka kredilerinin ekonomiye olan faydaları şu şekilde sıralanmıştır (www.muhasebedersleri.com/banka-islemleri/kredi-islemleri-2.html, 2018):

- Üretim ve yatırımın hızlanmasına, artmasına yol açar.

- Finansal sistemde dolaşım olarak görev yapar.
- İşletmelerin sermaye birikimine olanak sağlar.
- Kullanılmaya hazır; ancak atıl bekleyen sermayenin iş alanına aktarılmasını sağlar.
- Teşebbüs sahiplerinin gerekli sermaye için uzun bir süre beklemeksizin yatırım yapmalarına imkan sağlar.
- Atıl ya da az gelir getiren tasarrufların değerlendirilerek, tasarruflara gelir getireceğinden tasarruflarda artışa imkan tanır

3.1 Stok Finansmanı

Ülkemizde otomotiv sektöründe uygulama alanı bulan, otomotiv bayilerinin stoklarındaki araçlar karşılığında internet üzerinden kredi kullanmalarını sağlayarak bayilere kolay ve uygun finansman imkanı sağlayan yöntem “stok finansmanı” olarak ifade edilmiştir (Akbank). Müşterisi ile güven çerçevesi içerisinde hareket etmek zorunda olan bankalar fon talep edenlere kredilerin geri ödenmeme riskini azaltmak amacıyla “stok güvencesi karşılığında banka kredisi” temin etmektedirler. Bu noktada temin edilen kredinin geri ödenmemesi ihtimali durumunda güvence olarak kabul edilen kolay satılabilir, kolay saklanabilir ve istikrarlı fiyatlara sahip özelliklerini taşıyan stoklar piyasa değeri ya da defter değeri üzerinden satışa çıkarılarak paraya çevrilmekte olduğu böylece bankaların kendilerini garanti altına almakta olduğu ifade edilmiştir (Gürsoy, 2012).

Bankalar tarafından kurumsal müşterilerinin nakit yönetimi ihtiyacını sağlamak adına standart ürün ve hizmetlerden ziyade alternatif ve ihtiyaca yönelik çözümler getirdiği, bu noktada hem kurumsal müşterilerine kolaylık sağlayan bankalar, buldukları çözümlerle de kendileri adına geri ödenmeme riskini minimize ederek karşılıklı fayda sağlamakta oldukları ifade edilmiştir (GarantiBank, 2009).

3.2 Stok Finansmanının İşleyişi

Stok finansmanı bankaların “Doğrudan Borçlandırma Sistemleri” (DBS) dahilinde otomotiv bayilerine tahsis edecekleri yeni bir teminat modeli olarak karşımıza çıkmaktadır. Stok finansmanı yöntemi ile otomotiv bayileri, ana firmaya (tedarikçi) ödeme yapmak için stoklarındaki mevcut araçlar karşılığında uygun maliyetli ve kolay kredi imkanına sahip olmaktadır (Ceran, vd., 2014). Stok finansmanının işleyişi şu şekilde gerçekleşmektedir:

- Otomotiv bayisi tedarikçi firmaya araç siparişlerini geçer.
- Tedarikçi (ana firma) tarafından araç bedelleri bayilere iletilir.
- Banka ile iletişime geçen bayinin DBS limiti dahilinde, banka tarafından araç bedelleri tedarikçi firmanın hesabına gönderilmektedir.
- Tedarikçi firma teminat olarak gösterilecek araçlara ait teknik bilgileri bankaya göndermektedir.
- Belirli bir vade içerisinde bayi tarafından kredi bankaya geri ödenir.

Özetle bayiler stoklarında bulunan araçların rehin edilmesi karşılığında bankalardan kredi kullanabiliyor. Araçlara ait tedarikçi firmadan bankaya gönderilecek teknik belge karşılığında bu araçlar teminat olarak kabul edilebiliyor (Yönetim Haber, 2012). Daha önceleri bayilerin galerilerinde duran henüz satılmamış araçların teminat olarak kullanılmadığı ancak bu finansman yöntemi ile henüz satılmamış araçların karayolları uygunluk ya da teknik belge olarak ifade edilen bir belge ile teminat olarak kabul edilebildiği ifade edilmiştir. Bu yöntem ile bankalar açısından alacakların geri ödenmemesi riskini minimize edildiği yönünde belirtilmiştir. Stok finansmanı yönteminin bayiler, tedarikçi firma ve bankalar açısından avantajları şu tabloda özetlenmiştir (Ceran, vd., 2014).

Bankalar Açısından	Bayiler Açısından	Tedarikçi Firma Açısından
Ürün yelpazesinin genişletilmesi	Etkin “İşletme Sermayesi Yönetimi”nin gerçekleştirilmesi	Alacak riskinin minimize edilmesi
Yeni müşteri portföyünün oluşturulması	Nakit akışının hızlandırılması	Nakit akışının hızlandırılması
Var olan müşterilerle olan işbirliğinin artırılması	Kolay bir şekilde sistem üzerinden kredi talebi, takip ve raporlama olanağı	Sistem üzerinden takip ve raporlama olanağı
Yapılandırılmış ve riski düşük kredilendirme olanağı		Bayilere sağlanacak finansman kolaylığı ile satışların artırılması
Çalışma verimliliğinin sağlanması		

Tablo-1. Stok Finansmanı Yönteminin Bankalar, Bayiler ve Tedarikçi Firma Açısından Avantajları *Kaynak: Ceran, vd., 2014.*

Kredibilitesi yüksek ancak krizden en çok etkilenen sektörlerden biri olarak karşımıza çıkan otomotiv sektörünün bu şekil finansman sistemi ile mali kriz dönemlerinde henüz satılmamış araçların teminat olarak gösterebilmesiyle birlikte teminat sorunlarının ortadan kalktığı ve ellerindeki stoğu daha hızlı eritebilme şansına sahip oldukları ifade edilmiştir (Yönetim Haber, 2012).

Ülkemizde şimdilik sadece otomotiv sektöründe uygulama alanı bulan stok finansmanı yöntemi Garanti Bankası ve Mercedes-Benz Türk arasındaki “Stok Finansmanı” çözümüyle 2009 Adam Smith Ödülüne layık görülmüştür. Garanti bankası tarafından Mercedes-Benz-Türk’e özel olarak geliştirildiği ifade edilen stok finansmanı çözümüyle uluslararası “Treasury Today Adam Smith 2009” ödülleri çerçevesinde, “ İşletme Sermayesi Yönetimi” kategorisinde En İyi Uygulama ve İnovasyon ödülünü aldığı ifade edilmiştir (GarantiBank, 2009). Garanti bankasının yanı sıra Akbank, ING Bank ve TEB gibi bankalarında stok finansmanı ile uygulamaları olduğu bilinmektedir.

4 Alacakların Geri Ödenmemesi Riskine Karşı Faktoring ve Stok Finansmanı

Factor adı verilen bir banka ya da faktoring şirketi ile müşteri arasında, müşterinin yapacağı ticari satışlardan doğacak alacakları devralarak tahsilini üstlendiği bir ilişki olarak ifade edilen faktoring işlemi alacakların tahsiline ilişkin hizmet faaliyetlerinden oluşmaktadır. Faktoring işleminin nakit sağlama, hizmet verme ve ödenmeme riskini üstlenme gibi bir fonksiyonu olduğu ifade edilmiştir (Tiryaki, 2006). Fon talep edenlere bunu kredi yöntemiyle tedarik eden bankalar da alacakların geri ödenmemesi riskine karşılık nakit yönetimi alanında kendilerine alternatif çözüm arayışları sonucunda stok finansmanı yöntemini geliştirmişlerdir. Şimdilik otomotiv sektöründe uygulanan bu yöntemle bayilerle tedarikçi firmalara önemli avantajlar sağladıklarını ifade eden bankalar bu yöntem ile sadece müşterilerine değil aynı zamanda hem tedarikçilere hem de kendi işlerine de operasyonel avantaj sağlamaktadırlar. Stok finansmanı yöntemi ile bayiler tedarikçilere yapacakları ödemeler karşılığında stoklarındaki araçlar için tamamen elektronik ortamda kredi imkanına kavuşmakta olup, işletme sermayesi ihtiyacını karşılayarak, ticaretin finansmanını gerçekleştirebiliyorlarken, hem tedarikçi hem banka operasyonel yüklerinden kurtulup alacakların riskini minimize ediyor (GarantiBank, 2009).

Faktoring işleminde taraflar müşteri, factor şirketi ya da bankası ve müşterinin ticari faaliyetini gerçekleştirdiği borçlusu olarak 3 taraf varken, stok finansmanı yönteminde de aynı şekilde müşteri, borçlusu ve banka bulunmaktadır. Her iki yöntem de alacakların tahsilinde finansman, hizmet ve teminat fonksiyonu üstlenmiştir. Her iki yöntem de müşterilerine ön ödeme (avans) imkanı sağlamaktadır (Tiryaki, 2006).

Ancak faktoring yönteminde ön ödeme fatura değerinin %80-90’ı kadar bir meblağ iken, stok finansmanı yönteminde temin edilen kredi faturanın tamamını kapsamaktadır. Faktoring işleminde teminat olayı factor şirketin alacakların ödenmemesi riskini üstlenmesi anlamına gelirken, stok finansmanında alacakların ödenmemesi durumunda teminat olarak gösterilen araçlar banka tarafından piyasa ya da defter değeri üzerinden satılarak temin edilmektedir. Faktoring işlemlerinin maliyetine karşılık, stok finansmanında ise krediye uygulanan faiz oranları işlemin maliyetini oluşturmaktadır. Ayrıca stok finansmanının ülkemizde sadece otomotiv sektöründe uygulanması ve uygulanabilirliğinin beyaz eşya gibi dayanıklı tüketim mallarıyla sınırlı olması ihtimali işletme sermayesi temin etme konusunda faktoring işlemlerini daha cazip göstermektedir.

5 Sonuç

BDDK verilerine göre şu an ülkemizde 72 faktoring şirketinin faaliyet gösterdiği bilinmektedir. Ülkemizde uygulanmaya başlandığından beri faktoring sektörünün hızla büyüme gösterdiği, işletme sermayesi sağladığı ve bu noktada firmaların dış kredi arayışını azalttığı ifade edilmiştir. Factor, müşteri ve müşterinin borçlusu şeklinde 3 taraflı bir finansman tekniğidir. Bu yöntemde işlemin maliyetini ön ödeme, cebri icra yoluyla alacağın tahsili, alacakların muhasebe kaydı gibi işlemler oluşturmaktadır. Factor kuruluşu, borçlunun ödeme gücünü araştırıp, geri ödenmeme riski düzeyini öğrendikten sonra alacakları satın almayı reddedebilmektedir. Stok finansmanında da aynı şekilde müşteri, borçlu ve banka şeklinde 3 kesin bulunmaktayken, banka krediyi müşterinin stokları karşılığı temin etmekte olduğundan, bankanın müşterisine kredi tedarik etmeme durumu söz konusu değildir.

İşletmeler için uygun maliyetli finansman imkanları ticaret için en önemli unsurlardandır. Alacağın tahsilini kolaylaştıran söz konusu iki yöntemde de işletme sermayesi sağlanmaktadır ve her iki yönteminde maliyeti bulunmaktadır. Stok finansmanı yönteminde kredi temin etme olayı elektronik ortamda kolay bir şekilde gerçekleşmektedir. Bu finansman tekniklerinde alacaklar vadesinden önce temin edildiği için, işletmeler ve tedarikçiler bu fonları başka alanlarda değerlendirme imkanına sahip olmaktadır. Stok finansmanının uygulama alanının geniş olmaması, faktoring işlemlerinin de vadeye bağlı olarak uygulanması tekniklerin kısıtları olarak gösterilebilir. Banka kredilerinde ve faktoring işleminde müşterinin kredibilitesinin araştırılması gerekliliği ve risk unsuru söz konusudur. Ancak stoklar karşılığı kredi verildiğinden stok finansmanı yöntemi banka açısından alacakların temin edilememesi riskini asgariye indirmektedir.

Yeni bir teknik olan stok finansmanı yönteminin uygulanabilir alanlarının araştırılması ve artırılması işletmeler ve bankalar açısından atılacak önemli adımlardandır. Böylece finansal sistem de hem bankalar hem de ana firmalar geri ödenmeme riskini asgari düzeye indirecek, bayiler mali kriz dönemlerinde etkilenmeden ticari faaliyetlerini yerine getirebilecektir.

Kaynakça

- Ceran, Sekeroğlu, ve Öz, 2014. “Stock Financing As An Alternative Financing Technique and Its Applicability in Turkey”. 14th International Academic Conference, Conference Proceedings, IIES International Institute of Social and Economic Sciences, 28 October 2014, Malta, p. 99-104.
- Delikanlı, 2010. “Bankacılıkta Kredi Türevlerinin; Hissedar Değerine Katkısı, Etkin Bir Şekilde Kullanımına İmkan Sağlayacak Risk Yönetimi Yapılanması Ve Finansal Raporlaması”. Doktora Tezi, Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Ankara.
- Demir ve Sipahi, 2000. “Satıcı Firmalar (Factor Kullananlar) Açısından Factoring İşlemlerinin Finansman Ve Muhasebe Boyutuyla İncelenmesi”. Mali Çözüm Dergisi, İSMMMO Yayını, 53, 161-178.
- Expo Factoring A.Ş, 2011. Uluslararası Ticaretin Finansmanı, 2011 Faaliyet Raporu, https://www.ekspofactoring.com/images/pdf/EKS_11_tr.pdf.
- Kaya ve Gerekan, 2011. “Factoring Şirketi ve Satıcı İşletme Açısından Factoring İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi”. Afyon Kocatepe Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi, 13, 73-103.
- Kocaman, 1991. “Factoring İşlemi- Anlamı ve Dünya Factoring Uygulamasına Bir Bakış”. <https://www.politics.ankara.edu.tr/dergi/pdf/46/3/arif.pdf>.
- Onursal, “Dış Ticaretin Finansmanında Factoring ve Factoring’in Hukuki Çerçevesi”. https://www.alomaliye.com/factoring_dis_ticaretin_finans.htm.
- Parasız, 2005. Para, Banka ve Finansal Piyasalar. Ezgi Kitabevi, Bursa.
- Tiryaki, 2006. “Factoring İşlemi ve Factoring İşleminin Hukuki Niteliği”. Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 8, 189-214.
- Ülgen, 2004. “Factoring in World and Turkey”. Marmara Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi, 19, 43-67.
- https://www.garanti.com.tr/tr/garanti_hakkinda/garantiden_haberler/2009/haziran/garanti_bankasi_2009_adam_smith_odulu.page.
- <https://www.akbank.com/tr-tr/hizmetler/Sayfalar/Stok-Finansmani.aspx>.
- https://www.yonetimhaber.com/Haber-2790-stok_finansmaninda_ornek_isbirligi.
- <https://www.muhassebedersleri.com/banka-islemleri/kredi-islemleri-2.html>.